

PERUSKOULUN YLÄLUOKAT - PALKITUT

1. PALKINTO

Terhi Metsälä / Teuvan Yhteiskoulu
Opettaja Johanna Yli-Suomu

RAKAS MERENI

Minä rakastan meren tuoksua. Sitä, kun kylmä merituuli puhaltaa hiukset kasvoilleni tai kun jäätävä merivesi heittää nauraen laineita minua kohti.

Nousuvesi kutittelee varpaitani, seison vedessä, olen vain ja hengitän. Meren lähellä, meressä ja meren kanssa minä olen vapaa. Suljen vain silmäni ja voin kuulla meren kohinan, kuvitella olevani laivan kannella.

Lokkien räkättävä nauru palauttaa minut tähän hetkeen ja saa minut hymyilemään katkerasti niin, että minun tekisi mieli huutaa. Miten elämä voikaan olla niin lyhyt ja kitkerän makuinen? Miten se voi loppua ennen kuin se alkaakaan, ja jos kaikkien elämä kerran tulee loppuunsa, miksi sen pitää edes alkaa? Nauraako Jumala vedellessään meitä naruista kuin tahdottomia sätkynukkeja, onko elämä vain peli ilman tarkoitusta vai tarkoitus ilman peliä?

Käännän hitaasti pääni. Aurinko on alkanut nousta, mutta silti on vielä niin hämärää, että satama piirtyy terävinä ääriviivoina tummansiniseen mereen. Voin kuulla laivojen kellojen soivan ja ilmoittavan lähdöstään, niille, jotka ovat vaarassa myöhästyä hyvästien jättämisen vaikeuden takia. Satamakaupungin valot ilkkuvat pimeyttä alkaen hiljalleen välähdellä päälle siellä ja täällä yön pois karkoittaen.

Otan ensimmäisen heikon, epävarman askeleen. Lähes huomaamattani olen lipunut rantavedessä edemmäs, aina juuri ja juuri pinnalla pysyttelevän kiven luokse. Sen liukas pinta tuntuu ilkeältä paljaiden jalkojen alla, melkein kuin se haluaisi minun antautuvan meren kylmään syleilyyn. Katson kauemmas ulapalle, nostan käden otsalleni varjostamaan silmiäni, vaikei aurinko edes paista, ja voin vain kuvitella, miten kaukana merellä, joskus kauan kauan sitten, majakanvartija on kaivaten, mutta samalla hiukan peloissaan, katsellut minun suuntaani, kaupunkia ja kiusallaan iloisesti ja kutsuen loistavia valoja. Majakanvartija on kenties kohottanut tärisevin käsin puisen piipun huulilleen, puistanut apeana päätään ja kovettanut ilmeensä vain murtuakseen uudelleen ja kaivatukseen huomenna entistä enemmän.

Huokaisen raskaasti. Mieleni tekee kirotta elämän turhuutta ja epävarmuutta, vaipua itsesääliin ja vain kaatua selälleen mereen tuntien samalla sen kylmä, kova kosketus, kun se varmasti mutta ennalta arvaamattomin liikkein veisi minut ulapalle ja näyttäisi minulle maailman sellaisena, kuin se voisi olla. Ja jos meri osaisi puhua, sen ääni olisi rauhallinen ja luja, eikä kukaan sen naurun kuullessaan voisi olla hymyilemättä ääneen. Mutta aina suuttuessaan se pauhaisi ja huutaisi niin, että ukkosenkin hyrinä peittyisi sen alle, se kävisi arvaamattomaksi, ehkä pelottavaksikin.

Vaarallinen, minä mietin ja maistelen sanaa suussani. Vaarallinen mutta niin kaunis.

On kuitenkin sääli, ettei se osaa puhua, sillä kukaan ei näe eikä kuule, miten se kärsii saasteiden ja ilmaston muutoksen takia, vaikka pitäisi. Se on ollut täällä kauemmin kuin mikään muu elävä, ehkä aina aikojen alusta asti, ja se tulee olemaan täällä vastakin, sitten, kun kaikki muu katoaa ja sekoittuu yhdeksi kylmän maan kanssa vain jäädäkseen liikkumattomana meren ikuisen ja väsymättömän liikkeen kiusattavaksi.

Seison yhä paikoillani, hievahtamatta. Tuijotan kauas mitään näkemättömin silmin, ja kun kylmä ja sileä merivesi heittää laineellisen vettä polvieni tasalle, hätkähdän hereille omituisesta transsistani. Seuraava aalto kutittelee jo kalan nälkäistä vatsaani ja vetää minut mukaan leikkiinsä. Nauran, kun haistan sen suloisen tuoksun ja maistan suolaisen veden suussani. Annan sen ottaa johdon, viedä minua, ja pian huomaan istuvani pehmeässä rantahiekassa hienoisesti hymyillen. Lasken oikean käden viereeni ja huudahdan hämmästyneenä. Käteeni on osunut kaunis, vaaleanharmaa simpukka. Poimin sen anteeksi pyydellen piilostaan, vaikka voinkin kuvitella sen huutavan vastalauseita.

Nousen haparoiden jaloilleni, puistan märistä housuistani enimmät hiekat ja alan hitaasti harkiten kävellä kohti kaupunkia. Se on alkanut jälleen sykkiä elämää kuin mikä tahansa muukin satamakaupunki aina aamuisin, vaikkei se koskaan oikeastaan nukukaan.

Huomaamattani huomaan hymyileväni ja melkein säikähdän, kun tajunnanvirta iskee lävitseni. Niiden raastavien vuosien jälkeen, jotka vietin erossa merestä ja sataman melskeestä, viimeinkin, tuskallisen pitkän eron jälkeen –

Olen kotona taas, meren luona. Minä elän ja hengitän.